

Процедура консультацій, а також значний перелік зазначених другорядних методів, на нашу думку, переводять формалізовану в цілому процедуру визначення митної вартості товарів, у «ручний режим» і, відповідно, сприяють її «регулюванню» залежно від потреб органів доходів і зборів, або їх окремих посадових осіб.

Враховуючи викладене, вважаємо за необхідне виключити застосування другорядних методів визначення митної вартості товарів, залишивши лише основний, що базується на інформації з відповідних документів.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI.
3. Лист Міністерства фінансів України від 09.07.2007 р. № 31-34000-20/23-4579/480023-4618.
4. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку» від 20.10.1999 р. № 246 [П(С)БО 9 «Запаси»].

УДК 657.6:658.1

Світлана Кузнецова,
д.е.н., професор,
завідувач кафедри міжнародних
фінансів, обліку та оподаткування,
Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК МАЙБУТНЬОГО: ТЕОРІЯ ХАОСУ ТА ІНФОРМАЦІЙНА СИМЕТРІЯ

Ускладнення систем (соціальних, політичних, фінансових, інформаційних), що є притаманним сучасному світу, запускає механізми хаотичного структурування. Усвідомлення хаотичності людського існування в усіх сферах життя повинно стати підґрунтям формування системи бухгалтерського обліку майбутнього. Фундаментальну роль у цьому відіграє загальний перехід до економіки знань, для якої характерне домінування інформаційного ресурсу, інтелектуального капіталу та нематеріальних активів. Це вимагає перегляду традиційних підходів до бухгалтерського об-

ліку як інформаційного ресурсу в управлінні підприємством. За своєю метою система бухгалтерського обліку повинна давати керівництву можливості прогнозувати та ефективно реагувати на зміни у зовнішньому середовищі суб'єкта управління.

Загальна еволюція ролі бухгалтера в міжнародному бізнесі окреслена СІМА за 3 рівнями: рівень 1 — хранитель рахунків; рівень 2 — партнер; рівень 3 — хранитель совісті. Це обумовлено суттєвою зміною інформаційних потреб користувачів при прийнятті управлінських рішень.

Інформатизація сучасної економіки і суспільства в цілому вимагає перегляду традиційних підходів до управління корпоративною культурою підприємства. Як справедливо відмічала М. Тетчер: «в 1990 году мы не могли предположить, как велико будет воздействие информационной революции на бизнес, образ жизни и даже ход военных действий» [29, с. 25]. Таким чином метою бухгалтерського обліку повинно бути зменшення інформаційної ентропії (невизначеності або непередбачуваності інформації). Відповідно завданнями управлінського обліку та контролю є надання інформації, яка спрямована на прийняття управлінських рішень за напрямками:

- 1) адаптація компанії до зовнішнього середовища;
- 2) інтеграція внутрішнього середовища компанії;
- 3) ідентифікація компанії та персоналу.

Складовими розвитку бухгалтерського обліку в управлінні економічними суб'єктами в Україні повинні бути:

- оцінка майбутніх витрат і прийняття управлінських рішень;
- облікова політика в трансфертному ціноутворенні;
- бухгалтерський облік в управлінні вартістю економічного суб'єкту;
- збалансована система показників у стратегічному управлінні економічним суб'єктом;
- сучасний інструментарій бухгалтерського обліку в управлінні економічним суб'єктом;
- бухгалтерський облік при прийнятті екологічних рішень;
- бухгалтерський облік при прийнятті соціальних рішень;
- бухгалтерський облік в управлінні ризиками економічного суб'єкта;
- якість облікової інформації та бухгалтерського обліку.

Важливим також є зменшення інформаційної асиметрії між суб'єктами внутрішнього (менеджери, працівники) та зовнішнього середовища компанії (інвесторами, партнерами, контрагентами, державою, громадськістю).

У свою чергу ефективність бухгалтерської управлінської звітності доцільно розглядати з позиції спроможності формування якісного інформаційного забезпечення користувачів при прийнятті управлінських рішень. Критеріями оцінки ефективності бухгалтерської управлінської звітності слід визнати: забезпечення інформаційної спроможності користувачів реагувати на умови зовнішнього середовища, для якого на сучасному етапі розвитку України притаманний високий ступень змінності; забезпечення інформаційної спроможності користувачів реагувати на інфляційні процеси, складність макроекономічних критеріїв і їх значення при формуванні облікової інформації; забезпечення можливості прогнозування ефективності управлінських рішень; забезпечення інформаційної спроможності користувачів реагувати на варіативність оцінок, критеріїв і методик аналізу при прийнятті управлінських рішень; забезпечення інформаційної спроможності користувачів використовувати поряд з національною іншими валютних плаваючих грошових одиниць; забезпечення інформаційної спроможності користувачів враховувати ризики при прийнятті управлінських рішень; забезпечення цільової адаптації до потреб окремих користувачів звітів.

Складовими інформаційного забезпечення управління виступають: строкова звітність щодо управління; оперативне інформаційне забезпечення через моніторинг ефективності управління.

Інформація, що надається у звітах повинна виконувати такі завдання: 1) надання допомоги управляючим; 1) надання інформаційної підтримки менеджерам при прийнятті стратегічних управлінських рішень; 2) контроль, планування і прогнозування реалізації корпоративної культури підприємства; 2) формування планових і фактичних показників стану управління у процесі планування, реалізації та контролю; 3) вибір найефективніших шляхів розвитку корпоративної культури підприємства; 3) формування інформації щодо альтернативних варіантів для обрання найефективніших шляхів розвитку компанії; 4) прийняття стратегічних, тактичних та оперативних управлінських рішень по реалізації корпоративної культури підприємства; 5) забезпечення бази для оптимізації напрямків розвитку корпоративної культури підприємства; 6) забезпечення інформаційної бази для оптимізації напрямків розвитку компанії.

Таким чином, хаос не є аналогом безпорядку, навпаки, хаос — це складний порядок, який функціонує в умовах нестабільності. Використання окреслених припущень дозволяє побудувати загальну інтегровану систему бухгалтерського обліку, яка ґрунтується

ся на потребах суспільства, враховує певну непередбачуваність і нестабільність розвитку та ускладнення систем на макрорівні (соціальних, політичних, фінансових, інформаційних), що є притаманним сучасному світу, та природні егоїстичні властивості власників бізнесу та менеджерів компаній. Це сприяє, з одного боку, зниженню інформаційної асиметрії в бізнесі, та, з іншого, досягненню рівноваги через збалансування управлінських рішень шляхом врахування системою бухгалтерського обліку впливу випадковостей, ризиків і, як наслідок, надання інформаційної можливості передбачати розвиток подій в умовах хаотичного розвитку й нестабільності.

УДК 657.37:657.446

Галина Кузьменко,

к.е.н., доцент кафедри аудиту та оподаткування,
Кіровоградський національний технічний університет

ЕЛЕМЕНТИ ПОДАТКОВОЇ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ОЦІНКА ЇЇ ЕФЕКТИВНОСТІ

Основна увага у наукових працях, професійній літературі та нормативних документах зосереджена на дослідженні питань «бухгалтерської» облікової політики, орієнтованої на складання і подання фінансової звітності; питання формування облікової політики з метою оподаткування, тобто «податкової» облікової політики, здебільшого залишаються поза увагою. Основним призначенням податкової облікової політики є виконання завдань спрямованих на вибір найприйнятніших для суб'єкта господарювання способів обліку, відносно яких існують альтернативи, передбачені податковим законодавством з метою забезпечення оптимізації оподаткування та висвітлення окремих питань щодо особливостей справляння податкових платежів по яким існують протиріччя у нормативних актах або які взагалі не регламентовані законодавством.

При формуванні податкової облікової політики (облікової політики з метою оподаткування) слід виходити з того, що остання включає ряд теоретичних, методологічних, технологічних та організаційних елементів, використання яких, з числа всіх існуючих альтернатив, передбачених чинним законодавством, дозволить оптимізувати податкові платежі суб'єкта господарювання.